

**Силабус курсу
Соціологія у туризмі**

Освітній ступінь – бакалавр
Галузь знань: 24 Сфера обслуговування
Спеціальність: 242 Туризм
Освітньо-наукова програма «Туризм»
Кількість кредитів – 3
Рік підготовки, семестр – 2 рік, 2 семестр
Компонент освітньої програми: вибіркова
Дні занять: понеділок 11.10-12.30, ауд 143, вівторок 11.10.-12.30, ауд. 149
Консультації: понеділок 14.05, ауд. 143
Мова викладання: українська

Керівник курсу

к. геог.н., доц. **Альтгайм Любов Богданівна**

Контактна інформація   altheim@ukr.net; 0352-43-61-54

Опис дисципліни

Мета вивчення дисципліни. Соціологія туризму базується на комплексному вивченні туризму як окремого виду торгівлі послугами, як сфери відпочинку, як специфічного засобу формування особистості, як механізму комунікації. Всі ці основні моменти і формують **мету** вивчення студентами спеціальності «Туризм» такої навчальної дисципліни як «Соціологія туризму», оскільки туризм – потужний, багатокомплексний за своєю природою тип діяльності людини.

Соціологія туризму – це прикладна, наймолодша, окрема, нова галузь соціології, яка вивчає структуру, функціонування та розвиток туризму як суспільного явища та його зв'язку із соціальними, політичними, економічними сферами суспільства.

Навчальний контент

	Тема	Результати навчання
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. Соціологія туризму – наймолодша галузь соціології.		
1.	Тема 1. Соціологія туризму – наймолодша галузь соціології	Знати: - категоріальний апарат соціології туризму; - про туризм як тип діяльності людини, спрямованої на задоволення потреб; - класифікацію туризму на основі домінуючих потреб людини; - про гуманістичну функцію туризму; - категоріальний апарат соціології туризму; - про туризм як тип діяльності людини, спрямованої на задоволення потреб; - класифікацію туризму на основі домінуючих потреб людини; - про гуманістичну функцію туризму; Вміти: - виділити категоріальний апарат соціології туризму; - використовувати туризм як тип діяльності людини, спрямованої на задоволення потреб; - класифікувати туризм на основі домінуючих потреб людини; - використовувати гуманістичну функцію туризму;
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. Соціокультурні особливості туризму.		
2.	Тема 2. Соціокультурні особливості туризму.	Знати: - про туризм як соціально-культурний феномен; - про можливості соціологічного інтерпретування туризму; - соціокультурні комунікації у туризмі; Вміти: - застосовувати туризм як соціально-культурний феномен; - використовувати можливості соціологічного інтерпретування туризму; - застосовувати соціокультурні комунікації у туризмі;
Змістовий модуль III. Соціологія дозвілля		
3.	Тема 3. Соціологія дозвілля	Знати: - предмет, основні напрямки досліджень і категорії соціології вільного часу; - зміст основних видів дозвілля; - суперечності у сфері вільного часу; - про проблеми регулювання вільного часу і його організації; - про проблеми дозвілля в умовах нової соціокультурної реальності в Україні; Вміти: - використовувати предмет, основні напрямки досліджень і категорії соціології вільного часу; - застосовувати зміст основних видів дозвілля, суперечності у сфері вільного часу та

		проблеми його регулювання і організації; - враховувати проблеми дозвілля в умовах нової соціокультурної реальності в Україні;
Змістовий модуль IV. Соціологія особистості.		
4.	Тема 4. Соціологія особистості	Знати: - об'єкт і предмет соціології особистості; - про особистість як суб'єкт соціальних відносин; - про особистість як об'єкт соціальних відносин; - про туристичну активність як форму реалізації людиною свого потенціалу Вміти: - використовувати об'єкт і предмет соціології особистості; - виділяти особистість як суб'єкт соціальних відносин; - виділяти особистість як об'єкт соціальних відносин; - застосовувати туристичну активність як форму реалізації людиною свого потенціалу
Змістовий модуль V. Соціологія управління		
5.	Тема 5. Соціологія управління	Знати: - формування організаційної культури як важливий соціальний процес; - про сучасну управлінську парадигму; - про туристичний бізнес як етичний критерій Вміти: - аналізувати основні категорії соціології туризму; - формувати організаційну культуру як важливий соціальний процес; - здійснювати пошуки сучасної управлінської парадигми; - використовувати туристичний бізнес як етичний критерій
Змістовий модуль VI. Соціо-інтегративна сутність туризму		
6.	Тема 6. Соціо-інтегративна сутність туризму	Знати: - про дипломатію як інтегративну функцію туризму; - про економічну і соціальну роль туризму у суспільно-економічному розвитку; - про гуманітарну функцію туризму; - нормативні документи етичних міжнародних домовленостей у туризмі. Вміти: - використовувати дипломатію як інтегративну функцію туризму; - використовувати економічну і соціальну роль туризму у суспільно-економічному розвитку; - застосовувати гуманітарну функцію туризму; - застосовувати нормативні документи етичних міжнародних домовленостей у туризмі.

Формування програмних компетентностей

Індекс у матриці ОП	Програмні компетентності
ЗК01.	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні
ЗК02.	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя ЗК03. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо
ЗК03.	Здатність діяти соціально відповідально та свідомо
ЗК04.	Здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу
ЗК06.	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел
ЗК09.	Вміння виявляти, ставити і вирішувати проблеми
ЗК12.	Навички міжособистісної взаємодії

ЗК13.	Здатність планувати та управляти часом
ФК01.	Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності
ФК02.	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
ФК03.	Здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій
ФК04.	Здатність аналізувати діяльність суб'єктів індустрії туризму на всіх рівнях управління
ФК10.	Здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал
ФК15.	Здатність діяти у правовому полі, керуватися нормами законодавства
ПР01.	Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення туристичного законодавства, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів.
ПР02.	Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук ПР13.Встановлювати зв'язки з експертами туристичної та інших галузей.
ПР13.	Встановлювати зв'язки з експертами туристичної та інших галузей.
ПР14.	Проявляти повагу до індивідуального і культурного різноманіття.
ПР16.	Діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості.

Літературні джерела

1. Альтгайм Л.Б. Соціологія туризму. Курс лекцій для студентів географічного факультету, які навчаються на спеціальності «Туризм».- Тернопіль, 2008. - 104 с.
2. Альтгайм Л.Б. Соціологія туризму. Курс лекцій для студентів географічного факультету, які навчаються на спеціальності «Туризмознавство». - Тернопіль, 2013. - 128 с.
3. Горський В.С. Подорож як феномен культури. // Всеукраїнський круглий стіл «Філософія туризму». – К., 2002.
4. Горський В.С. Соціологія туризму // Соціологія: навчальний посібник. – К., 2003.
5. Гуманізм: сучасні інтерпретації та перспективи. Відповідальний редактор Пазенок В.С. – К., 2001.
6. Дюркгейм Е. Соціологія і соціологічні науки. // Філософська і соціологічна думка. – М., 1992. - №5.
7. Зязюн І.А. Філософія туризмології. // Туризм на порозі XXI століття: освіта, культура, екологія. – К., 1999.
8. Лукашевич М.П., Туленков М.В. Соціологія. Загальний курс: Підручник. – К.: каравелла, 2006.
9. Лукашевич М. Соціологія туризму: проблеми становлення та інституалізація // Віче, 2008, №17 (230), С. 25-28.
10. Лукашевич М.П. Соціологія праці: Підручник. – К.: Либідь, 2004.
11. Лукашевич М.П., Туленков М.В. Спеціальні та галузеві соціологічні теорії: Навч. посіб. – К.: МАУП, 2004.
12. Лукашевич М.П., Шандор Ф.Ф., Соціологія туризму: Курс лекцій / Пердм. В.К Федорченка. – Ужгород: Мистецька лінія, 2008. – 340 с.
13. Малахов В.А. Моральний та екзистенційний вимір туризму. // Всеукраїнський круглий стіл «Філософія туризму». – К., 2002.
14. Особистість у вимірах філософського аналізу // Філософія: навчальний посібник. За ред. д. ф. н. проф. І.Ф. Надольного, 2-ге вид. – К., Вікар, 2001.
15. Пазенок В.С. «Туризмологія»: методологія формування теоретичних засад // Туризм на порозі XXI століття: Освіта, культура, екологія. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції. – К., КІТЕП, 1999.
16. Пазенок В.С., Федорченко В.К., Філософія туризму: Навчальний посібник. – К.: Кондор, 2004. – 268 с.
17. Пилипенко В.Є., Вишняк О.І., Куценко О.Д. та ін. Спеціальні та галузеві соціології: Навч. посіб. – К.: Каравела, 2003. – 304 с.
18. Попович М.В. Туризм як феномен культури. // Всеукраїнський круглий стіл «Філософія туризму». – К., 2002.

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: Списування під час контрольних робіт заборонені (в т.ч. із

використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань під час заняття.

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Модуль 1 (теми 1) усне опитування, тести, завдання	12
Модуль 2 (теми 2) усне опитування, тести, завдання	12
Модуль 3 (теми 3) усне опитування, тести, завдання	12
Модуль 4 (теми 4) усне опитування, тести, завдання	12
Модуль 5 (теми 5) усне опитування, тести, завдання	12
Модуль 6 (теми 6) усне опитування, тести, завдання	12
ІНДЗ за темою на вибір	28

До Силабусу також готуються матеріали навчально-методичного комплексу:

- 1) Навчальний контент (розширений план лекцій)
- 2) Тематика та зміст практичних робіт
- 3) Завдання для залікової роботи, питання на залік
- 4) Електронне навчання у системі MODLE
- 5) Тематика ІНДЗ